

MARKUS HIRSILÄ

SOTURIN TAAKKA

SOTURIN TAAKKA

SOTURIN TAAKKA

Äidille,
joka ei koskaan sanonut ”ei tuosta mitään tule”.

© 2025 Markus Hirsilä

Kustantaja: BoD - Books on Demand, Mannerheimintie 12 B, 00100 Helsinki,
bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa
ISBN: 978-952-80-8430-3

1. OSA

KOTONA

1. luku

Päivästä oli tulossa hyvä. Esra Tulikoura asetteli eteensä suorakaiteen muotoisen ohuen palan käsiteltyä nahkaa, jota heimon parissa kutsuttiin pergamentiksi. Viereen hän laski variksen sulasta muotoillun kynänsä, ja nahkaisen kirjoituslusan toiselle puolelle kivisen koverretun astian mustetta varten. Esra oli jo aiemmin tottunut jäljentämään käsikirjoituksia pergamentilta tuohenpaloille käyttäen luista piirtopuikkoa ja hiiltä puhumattakaan vahatauluista nopeita muistiinpanojaan varten. Nyt oli kuitenkin aika jäljentää jokin tärkeä teksti suoraan lähteestä pergamentille, ja jättää niin tuohenpalat kuin vahataulukin sivuun kirjoituspöydän kulmalle.

Aamupäivän aurinko paistoi kirkkorakennuksen ikkunaluukuista sisään. Se valaisi lukuisten askelten alla tiiviiksi painautunutta maalattiaa. Esra tunsu lämmön poskellaan, ja tavallisesti hän olisi siirtänyt kirjoituspöytänsä pois auringon kiilan tieltä. Mutta ei tänään. Pitkät punaiset hiuksetkin oli sidottu tiiviiksi kimpuksi niskaan nahkanyörillä. Esran työpuite ja alttarin lisäksi kirkossa ei muita huonekaluja ollutkaan, sillä toimituksien aikana heimo seiso.

Esra kuuli tutun äänen, ja nosti katseensa alttarin takana aukeavaa ovea kohti. Tiitus Kalmanlehto tervehti ja asteli kirkkosaliin päällään tuttu yksinkertainen kaapunsa. Rinnalla hän kantoi suurikokoista puista ristiä, joka riippui kaulasta nahkaisen hihnan varassa. Kalmanlehto piteli käsissään puista laatikkoa kuin pientä lasta ikään.

”Hienoa, olet ajoissa paikalla niin päästään aloittamaan”, Kalmanlehto sanoi ja käveli Esran viereen toista jalkaansa selvästi nilkuttaen. Pappi tunnettiin heimon lasten keskuudessa nimellä ”huojuva Tiitus”, sillä Esra ja häntä nuoremmat eivät edes muistaneet aikaa, jolloin heidän pappinsa ei olisi toista jalkaansa aristanut.

”Tietysti olen ajoissa. Sitä paitsi halusin viimeinkin nähdä lähteen omin silmin pelkkien kopioitujen otteiden sijasta.”

Kalmanlehto asetteli puisen laatikon Esran viereen hyvin varovasti ja hitaasti. Sen jälkeen hän laski kätensä kannelle, jonka pintaan oli kaiverrettu risti. Papin toisessa yläraajassa oli ainoastaan kolme sormea, mutta

tästä ominaisuudesta eivät heimon lapset olleet erillistä kutsumanimeä antaneet. Juhlallisen hitaasti Kalmanlehto avasi laatikkoa kiinni pitävät nahkaiset hihnat, ja siirsi kannen sivuun.

Esra tuijotti sisältöä silmät suurina.

2.

Laatikon esineessä oli mustat kannet, joskin etukansi näytti aikaa sitten haljenneen ja osittain rikkoutuneen. Alla erottui tarkasti pinottu kasa mitä ohuinta kirjoitus-alustaa täynnä tiheästi kirjoitettua tekstiä. Esra oli kuullut tällaisia esineitä kutsuttavan kirjoiksi, mutta ei ollut koskaan sellaista omin silmin nähnyt. Tämäkin kappale oli säilynyt vain osittain. Sen reunat olivat mustuneet, merkittävä osa kirjan arkeista näytti puuttuvan kokonaan ja syvän kellertävä yleisväri vaikeutti ajoittain tekstin lukemista.

”Tässä se heimon ainoa kirja nyt on, josta niin paljon olet kuullut puhuttavan”, Kalmanlehto sanoi leveästi hymyillen ja syvää kunnioitusta äänessään. ”Ja kuten huomaat, joskus tulevaisuudessa koittaa aika, jolloin koko teksti pitää kopioida uudelleen. Minusta nimittäin tuntuu siltä, että kirja muuttuu ennen pitkää lukukelvottomaksi. Mutta ei mietitä sitä asiaa tänään.”

Kalmanlehto tarttui kaksin käsin kirjaan, ja avasi sen hitaasti ja varovasti laatikosta kuitenkin pois ottamatta. Tämän vuoksi Esra huomasi joutuvansa kurrottamaan kaulaansa nähdäkseen jäljennettävän tekstin. Hän ei kuitenkaan aikonut asiasta huomauttaa, sillä lyhyt vilkaisu pappiin paljasti, ettei tällä ollut aikomustakaan ottaa kirjaa pois säilytyslaatikostaan.

Esra pyyhkäisi sormiaan paitaansa, ja laski sitten hellästi sormensa pänsä tekstin päälle. ”Mitä tämä kirjoitus-alusta oikein on?” hän kysyi hämmästellessä materiaalin ohuutta ja kirjoitetun tekstin taidokkuutta.

”Se on paperia”, vastasi Kalmanlehto silmäillen kirjaa itsekä kuin näkisi sen vasta ensimmäistä kertaa. ”Tai siis paperiksi edeltäjäni sitä nimitti, ja uskon häntä. Muistan joskus itsekä nähneeni tätä paperia, mutta siitä on jo kauan. Silloin minäkin kävelin suorana, ja kaikki

sormeni olivat tallella.” Puhuessaan Kalmanlehto katseli kolmisormista kättään, ja tuntui hetkeksi päätyvän ajatuksissaan jonnekin kauas menneisyyteen.

3.

”Mitä minä tänään kopioin?”

Esrän kysymys herätti Kalmanlehdon muistoistaan. Hän rykäisi, ja osoitti sitten toisen sivun ylälaitaa. ”Tästä: psalmi 23. Olet sen moneen kertaan kuullutkin vuosien varrella. Tarvitsen tekstistä uuden jäljennöksen, koska vanha alkaa olla jo turhan kulunut.”

Esrä katseli Kalmanlehdon osoittamaa tekstiä pitkään mitään sanomatta. Osa sanoista oli lukukelvottomaksi maatunut, ja siellä täällä paperissa olevat pienet reunoistaan palaneet reiät tekivät mahdottomaksi edes arvata, mitä tekstissä oli alun perin sanottu. Lisäksi Esrasta näytti siltä, että koko kirjasta ehkä vajaa puolet puuttui kokonaan.

”Mitä minä teen sanoille, joita ei enää ole olemassa?”

”Saatat muistaa ainakin osan puuttuvista sanoista muutenkin, mutta minä toki autan. Luetaan teksti ensin ääneen, ja sitten voit ryhtyä kopiaimaan.”

Esrä muisti toki tekstin ulkoa, sillä hän oli sen tottunut lausumaan yhdessä muun heimon kanssa lapsesta asti. Nyt hän tuijotti osittain tухoutunutta tekstiä, ja entinen varmuuden tunne kaikkosi.

--- on minun paimeneni,
ei minulta mitään puutu.
Hän vie minut vihreille niityille,
hän johtaa minut ---
Hän virvoittaa minun sieluni,
hän ohjaa --- oikeaa tietä
nimensä --- tähden.
Vaikka minä --- pimeässä laaksossa,
en pelkäisi mitään pahaa,
sillä sinä olet minun kanssani.

"Hyvinhän se meni, kuten aina ennenkin", Kalmanlehto sanoi pienen tauon jälkeen hymyillen.

"Mutta mistä sinä tiedät, että juuri nuo ovat puuttuvat sanat, joita me aina yhdessä lausumme?"

"En tietysti ehdottoman varmasti tiedäkään", vastasi Kalmanlehto vaivautuneen oloisena. "Näin edeltäjäni minulle kertoi, ja niin olen teillekin opettanut."

Esra tuijotti pappia kysyvästi, mutta ei sanonut mitään. Kalmanlehdon paljastus tuntui Esrasta paljon vavahduttavammalta kuin puoliksi tuihoutuneen kirjan näkeminen ensimmäistä kertaa.

Kalmanlehto vastasi katseeseen tyynesti. "Kerron sitten joskus myöhemmin."

4.

Työ sujui hitaasti, mutta niin Kalmanlehto oli Esraa ohjeistanutkin. Pergamentille jäljentyvää tuttua tekstiä oli määrä käyttää ainakin seuraavien sadan satokauden ajan, joten työhön kannatti panostaa. Kokemuksen tuomalla varmuudella kirjaimet piirtyivät nahan pinnalle yksi toisensa jälkeen. Tekstin tuntemuksesta huolimatta Esra kohotti ajoittain katseensa tarkistaakseen jonkin yksittäisen sanamuodon laitokossa lojuvasta kirjasta. Näin tehdessään hän yritti parhaansa mukaan unohtaa, että tekstiä oli jäljentämisen lisäksi myös täydennettävä heimon perinteen mukaisesti. Sanojen mahdollisimman tarkka kopiointi oli kunnia-asia.

Kun sitten lopultakin teksti oli valmiina pergamentilla, Esra hengähti syvään, ja ryhtyi kokoamaan mukana tuomiaan tavaroita. Varmuuden vuoksi hän sulki viereensä avatun nahkanyöreillä toisiinsa liitetyt kaksi vahataulua uudestaan toisiaan vasten kuin kirjan ikään, ja muisti ottaa piirtopuikkonsakin mukaan. Sulkakynän hän kuitenkin laski varovasti pergamentin viereen, ja nousi sitten seisomaan.

"Teksti taisi valmistua?" kysyi Kalmanlehto enemmänkin todeten tilanteen.

"Sain valmiiksi. Tarkista kuitenkin vielä itse, että kaikki on varmasti kunnossa."

"Toki näin, ja tuleehan teksti tulevina satokausina muutenkin luetuna tarkistetuksi lukuisia kertoja", Kalmanlehto kommentoi leppoisasti samalla pergamentin tekstiä silmäillen. "Oletko nyt menossa Mooseksen oppituntia seuraamaan?"

"Se oli tarkoitus. Ehkä ehdin vielä jotain opettavaista kuulemaan."

Esra käveli kirkosta ulos johtavalle ovelle, ja kääntyi vielä kerran katsumaan taakseen. Kalmanlehto asetteli huomattavan suurella hartaudella ja huolella heimon ainoan kirjan tuttuun paikkaan puulaatikossa, ja sulki kannen yhtä varovaisesti.

"Palaan taas huomenna."

Pappi oli liian keskittynyt vastataakseen.

5.

Päivä oli jo pitkällä, mutta aurinko paistoi silti edelleen korkealta. Kirkko sijaitsi heimon muista rakennuksista hieman erillään, ja pää-ovelle johti jokseenkin suora leveä polku, johon oli ajan myötä ripoteltu soraa ruohottumisen estämiseksi. Kirkon katolle oli veistetty suuri risti, mutta muuten rakennus ei eronnut heimon muista asumuksista.

Kävellessään Esra ohitti sikojen aitauksen, ja röhkimisestä päätellen olosuhteet olivat mitä parhaimmat. Ruoantähteitä kaukaloon kaatava nainen tervehti päätänsä lyhyesti nyökkäämällä, johon Esra vastasi kädessään olevaa vahataulua kohottamalla. Piirtopuikon hän oli asettanut toisen korvansa taakse. Jonkin matkan päässä käyskenteli muutama hevonen omassa aitauksessaan, ja hirnahtivat Esran kulkiessa ohitse. Tai ainakin sellaisen vaikutelman eläimet ohikulkijalle jättivät.

Oman talonsa viereen oli heimon nahantyoöstäjä tehnyt erillisen katoksen välineineen, jossa hän nyt istui. Hän näytti tekevän jollekin uusia jalkineita. Esran silmäilyn perusteella malli näytti siltä samalta korkeavartiselta ja puupohjaiselta kengältä, jollaisia hän oli itse tottunut käyttämään. Katoksen vieressä oli useita nahkoja levitettynä ja venytettynä

aurinkoon kuivumaan. Niitä käytettäisiin aikanaan myös uusien tekstien kopiointiin, Esra mietti.

Tie vei myös heimon sepän talon ohitse, ja jo kaukaa erottui kivien kilke, murahtelu ja työkalujen kalahtelu toisiaan vasten. Katoksen alla kookkaaseen esiliinaan sonnustautunut seppä ryhtyi kiinnittämään te-roittamaansa kivistä terää puiseen varteen.

”Olethan muistanut pitää hyvää huolta omastasi?” kysyi seppä Esralta nähdessään tämän kulkevan ohitse.

”Tottahan toki: se on aina mukamani.” Puhuessaan Esra laski kätensä vyötäisilleen ja muisti, että oli jättänyt kivistä aamulla kotiin. Kalmanlehto oli hyvin tarkka siitä, ettei kirkkoon saanut tuoda aseita. ”Tai siis melkein aina.”

Esra jatkoi vähin äänin matkaansa siitäkin huolimatta, ettei seppä vaikuttanut harmistuneelta saamastaan vastauksesta.

Taivallettuaan heimon soraisen pääkadun – tai oikeastaan polun – melkein päähän saakka Esra pysähtyi puisen talon eteen. Ulkoisesti se näytti olkikattoaan myöten lähes täysin samalta kuin kirkko. Suuren ristin sijasta oven yläpuolella oli puusta veistettyinä kirjaimet A, B ja C. Sisäpuolelta kuului tuttuja ääniä.

2. luku

Heimopäällikön talossa ei ollut kuin yksi iso huone, joka oli jaettu käyttötarkoituksen mukaan eri osiin. Hallitsevin oli leveä pöytä, jolla tällä hetkellä ei ollut muuta kuin tuohenpaloja, hiiltä ja jokunen piir-topuikko. Pääovea vastapäätä olevalla seinällä roikkui taidolla kudottu ryijy, jonka kuviointia hallitsi punainen sahalahtainen koivunlehti. Muuten seinät olivat paljaat. Ikkunaluukut oli avattu, ja sisään kantautui hieman valoa, ja sitäkin enemmän lintujen ja ulkona askareitaan toimittavien asukkaiden ääniä. Ulkona helottavasta auringosta huolimatta sisällä oli hämärää.

Jeremia Tulikoura käveli rauhattomasti pöydän ääressä edestakaisin. Hän pyyhkäisi paljasta päälakeaan, ja raaputti sormilla vielä takarivolla jäljellä olevia punaisia hiuksia. Silmäkulmissa olevat juonteet olivat vuosien karttuessa syventyneet. Nuorempana hän oli ollut uljas ilmestys pituutensa ja voimakkaiden lihastensa ansiosta. Nyt kumaraan jo painuneena hän hallitsi heimoyhteisöä kokemuksen tuomalla arvovallalla, tai niin hän ainakin itse toivoi muiden ajattelevan. Harva asukas enää edes muisti aikaa, jolloin päällikön sukunimi olisi ollut jokin muu kuin Tulikoura.

Jeremia istahti pöytänsä ääreen, ja suki hetken harmaantuvaa partaansa. Hän ei kuitenkaan ehtinyt ottaa kirjoitusvälineitä eteensä, kun ulko-ovi avautui.

2.

”Päivää päällikkö! Pojat eivät ilmeisesti ole vielä saapuneet paikalle?” Tulijan katse onnistui aina luomaan kohteelleen vaikutelman siitä, että tämän tulisi pystyä parempaan. Juuri tästä ominaisuudesta Jeremia Tulikoura oli hyvillään.

Ritarin suku oli vastannut heimon poikien – ja joskus tyttöjenkin – ruumiillisesta karkaisusta jo pitkään. Erik Ritari sulki oven takanaan, ja jäi seisomaan selkä suorana päällikköä tiiviisti tuijottaen. Jeremia oli

ollut jo kauan salaa kateellinen Ritarin lihaksikkaista käsivarsista ja le-
veistä hartioista. Ne kun muistuttivat päällikköä liiaksi siitä, että aika
jättää jälkensä kaikkiin.

"Samuelin pitäisi kyllä kohta saapua", vastasi Jeremia nousten seiso-
maan pöytänsä takana.

"Eikö nuorempi poikanne siis osallistu lainkaan?" puhuessaan Ritari
otti kaksi isoa harppausta, ja jäi katselemaan päällikköä silmiin heitä
erottavan pöydän toiselta puolelta.

"Kalmanlehto sanoi tarvitsevasa Esraa johonkin, ja annoin luvan
mennä sen jälkeen koululle kuuntelemaan oppituntia."

Ritarin silmät kapenivat, ja lyhyen hiljaisuuden jälkeen hän vastasi:
"Kaikella kunnioituksella päällikkö, minusta te olette suhtautuneet
nuorempaan poikaanne liian hempeästi Hannan kuoleman jälkeen."

Kokemuksen suomalla viisaudella Jeremia tiedosti, ettei kahden kes-
ken lausuttu vastalause ollut haaste hänen arvovaltaansa kohtaan, vaan
enemmänkin poikien opettajan roolissa lausuttu osoitus huolesta.

"Minun täytyy ottaa tämä palaute huomioon. Toisaalta Esrastahan
kaavaillaan muutenkin Kalmanlehdon seuraajaa heimon papiksi."

"Siitä huolimatta ei olisi ainakaan haitaksi, jos tuleva pappi osaa tar-
vittaessa toimia myös soturina. Sellainen Kalmanlehto itsekin oli en-
nen nykyistä tointaan."

Jeremia siirsi katseensa valokiilaan, joka tulvi sisään ikkunaluukusta.
Hän ei vastannut mitään. Se oli päällikön vakiintunut tapa tunnustaa
kuulemansa asia oikeaksi.

"Päällikkö, saanko tiedustella jotain henkilökohtaista?"

Jeremia katsoi taas Ritaria, ja kallisti hiukan päätään sivulle. "Kysy-
kää vain."

"Miksi ette ole ottanut rinnallenne edes rakastajatarta, uudesta vai-
mosta nyt puhumattakaan? Hannan kuolemasta on kuitenkin jo aikaa
useita satokausia."

"Se ei vain tunnu vielä oikealta", Jeremia vastasi syvään huokaisten.
"Sitä paitsi saan paljon lohtua käydessäni polttohaudalla puolisoani
muistelemassa."

3.

Ulko-ovelta kuului äänekäs koputus, ja vastausta odottamatta Samuel Tulikoura astui sisään jääden seisomaan oviaukkoon. ”Missä Esra on?”

Jeremia oli jo vuosia sitten huomannut, että Samuel oli perinyt ruumiinrakenteen isältään. Hän oli kookkaana ja pitkänä vaikuttava näky heimon keskuudessa. Esra oli sen sijaan jäänyt selvästi lyhyemmäksi ja varreltaan hinteläksi. Samuelin kasvot ja ruskeat hiukset olivat Jeremialle joka päivä muistutus edesmenneestä puolisostaan. Toisaalta Samuel oli perinyt myös äitinsä kärsimättömyyden, kun taas maltillisuus ja taito käsitellä erilaisia ihmisiä näytti periytyneen ainoastaan Esralle leiskuvan punaisten hiusten ohella. Jeremia toivoi kuitenkin, että tulevat vuodet hioisivat Samuelille malttia. Viimeistään sitten, kun hänestä aikanaan tulisi heimolle päällikkö.

Samuel seiso i oviaukossa yllään monesta nahkakappaleesta ommeltu viitta, ja kädessään hän piteli paksuvartista keihästä kivisellä kärjellä. Vyölleen Samuel oli asettanut kookkaan kivistä kirveen, ja mustan puseron rintamuksessa erottui ulkoa tulevassa vastavallossakin punainen sahalaitainen koivunlehti. Suojaavien jalkineiden varret ulottuivat puoleen sääreen asti. Samuel näytti olevan valmiina sotaan.

Tervehtimisen sijasta Erik Ritari vilkaisi nopeasti Samuelin sisään tuomaa keihästä, ja siirsi sitten hiljaa katseensa päällikköön.

”Jätä keihääsi ulkopuolelle, ja sulje ovi perässäsi.” Jeremian ääni oli merkille pantavan vaativa.

”Minkä vuoksi? Enhän minä sillä teitä uhkaa?”

”Tee kuten ohjeistin”, Jeremia vastasi, ja osoitti kädellään ulko-ovea.

Samuel seiso i hetken paikoillaan, jätti sitten keihäänsä ulos seinää vasten ja sulki oven perässään.

Jeremia oli iloinen, että tilanne oli ratkennut näinkin helposti. Hän ei kuitenkaan voinut sitä pojalleen sanoa. ”Tulevana päällikkönä on tärkeää, että osaat näyttää muille esimerkkiä. Jopa silloin, kun kukaan ei ole katsomassa. Koulutuksenne ei ole vielä päättynyt.”

”Ei ole niin, mutta missä Esra on?” Samuel kuulosti jo selvästi ärtyneeltä, sillä hän oli joutunut tiedustelemaan samaa asiaa kahdesti.

”Annoin Esralle luvan mennä koululle kuuntelemaan.”

"On siinäkin yksi väty."

"Pidä siis huoli siitä, ettei sinusta tule sellaista", Jeremia sanoi ja osoitti Samuelia sormellaan. "Äläkä koskaan lausu veljestäsi tuollaista muuta kuin perheen kesken. Sitä paitsi heimomme tarvitsee myös pappia."

Samuel suoristi selkänsä, ja laski päänsä muutama metrin päähän eteensä lattiaan. "Kyllä isä."

Muutaman hetken hiljaisuuden jälkeen Erik Ritari taputti Samuelia olalle ja ohjasi tämän ulos. Ritarin lausuma "olethan muistanut harjoitella?" oli viimeinen asia, jonka Jeremia kuuli ulko-oven sulkeutuessa.

3. luku

Sisältä kuuluvista äänistä huolimatta Esra astui sisään koulurakennukseen mahdollisimman hiljaa kuin vanhasta tottumuksesta. Tämä olikin varsin helppoa, sillä talossa oli kirkon lailla maalattia, ja Esran pehmeät nahkasandaalit olivat omiaan hiljaiseen askellukseen.

Luokan vastakkaisille seinille oli ajan kuluessa maalattu puupinnoille kuvia, jotka opettivat heimon tärkeitä toimintoja. Yhdessä kuokittiin maata, toisessa näytettiin hoitavan hevosia ja kolmannessa metsästettiin keihäiden kanssa. Yhteistä kaikille kuville oli se, että ne painottivat muiden kanssa toimimisen tärkeyttä.

Hallitsevin esine kaikista oli kuitenkin monesta palasta koottu pergamentti. Se oli levitetty niin, että nahka peitti melkein kokonaan luokan yhden seinän. Näkyvissä oli taidokkaasti maalattuja kuvia, ja niiden vieressä selventäviä tekstejä. Esra oli jo vuosia odottanut pelolla sitä, milloin suurikokoista pergamenttia olisi ryhdyttävä jäljentämään. Toistaiseksi nahka oli kuitenkin kestänyt aikaa, vaikka kuviointi olikin jo alkanut himmentyä.

2.

Mooses Opinahjo huomasi ylimääräisen tulokkaan saapumisen, mutta ei keskeyttänyt puhettaan. Hän oli Esran arvelun mukaan suurin piirtein saman ikäinen kuin päällikkö Jeremia, joskin ulkonäöltään tyystin toisenlainen. Pyöreät kasvot ja roikkuvat posket jäivät mieleen viimeistään siksi, että hänellä oli vain yksi näkevä silmä, ja sekin pahasti likinäköinen. Sokean silmän puoleisesta korvasta puuttui suuri pala. Lisäksi Mooses mielellään istui, sillä käveleminen tuotti hankaluuksia. Näin ollen tukeva keppi toimitti monenlaista tehtävää. Sillä saattoi osoittaa seinältä tarvittavia kuvia, ja keppiin saattoi tukeutua liikkuessaan. Lisäksi likinäköisyys aiheutti sen, että oppilaita oli joskus parempi puhutella koskettamalla heitä ensin olalle kepillä eikä silmiin katsomalla.

Se oli suuri katastrofi silloin kauan sitten:
maailmanlopuksi sitä myöhemmin alettiin
kutsumaan. Henkiin jääneet muodostivat
pieniä omavaraisia yhteisöjä, heimoja.
Nykyisin metalleja on käytössä enää vain
harvoilla muiden tyytyessä kiveen, puuhun
ja joskus saveen. Muutamat vanhukset
muistavat kuulleen tarinoita taivaalta
putoavista kylmistä höyhenistä, mutta
eivät ole koskaan sellaisia itse nähneet.

Esra Tulikoura on heimonsa päällikön
nuorempi poika. Kasvitaudin tuhottua
ruokavarastot myös hänen on lähdettävä
etsimään täydennyksiä nälänhädän
välttämiseksi. Ehkä jollakin toisella
heimolla on lainata omastaan? Maailma
on kuitenkin paljon vaarallisempi
kuin Esra osaa ajatellakaan.

Markus Hirsilä (s. 1980) on
Pirkanmaalla asuva toimittaja.
Soturin taakka on hänen
neljäs kirjansa.

